Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 13. decembra 2017 *

„Skupna zunanja in varnostna politika – Omejevalni ukrepi proti Iranu zaradi preprečevanja širjenja jedrskega orožja – Zamrznitev sredstev – Obveznost obrazložitve – Nepogodbena odgovornost – Dovolj resna kršitev pravila, ki daje pravice posameznikom“

V zadevi T-692/15,

HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH s sedežem v Hamburgu (Nemčija), ki jo zastopata M. Schlingmann in M. Bever, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Svetu Evropske unije, ki ga zastopata M. Bishop in J.-P. Hix, agenta,

tožena stranka,

ob intervenciji

Evropske komisije, ki sta jo sprva zastopala S. Bartelt in R. Tricot, nato R. Tricot in T. Scharf, agenti,

intervenientka,

zaradi predloga na podlagi člena 268 PDEU za povrnitev škode, ki naj bi tožeči stranki nastala s tem, da je bilo njeno ime z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) št. 668/2010 z dne 26. julija 2010 o izvajanju člena 7(2) Uredbe (ES) št. 423/2007 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL 2010, L 195, str. 25) uvrščeno v Prilogo V k Uredbi Sveta (ES) št. 423/2007 z dne 19. aprila 2007 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL 2007, L 103, str. 1), z Uredbo Sveta (EU) št. 961/2010 z dne 25. oktobra 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe št. 423/2007 (UL 2010, L 281, str. 1) pa v Prilogo VIII k Uredbi št. 961/2010,

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi S. Frimodt Nielsen, predsednik, I. S. Forrester in E. Perillo (poročevalec), sodnika,

sodni tajnik: E. Coulon,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

I. Dejansko stanje in postopek

1 Družba HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH (v nadaljevanju: HTTS ali tožeča stranka) je družba nemškega prava, ki jo je marca 2009 ustanovil N. Bateni, ki je njen edini družbenik in direktor. Družba HTTS opravlja dejavnosti pomorske agencije in tehničnega upravljanja ladij.

2 Obravnavana zadeva spada v okvir omejevalnih ukrepov, uvedenih zaradi izvajanja pritiska na Islamsko republiko Iran z namenom, da ta država preneha z jedrskimi dejavnostmi, ki pomenijo tveganje za širjenje jedrskega orožja ali za razvoj izstrelitvenih sistemov jedrskega orožja (v nadaljevanju: širjenje jedrskega orožja). Natančneje, je del zadev, ki se nanašajo na ukrepe, sprejete proti pomorski družbi Islamic Republic of Iran Shipping Lines (v nadaljevanju: IRISL) in fizičnim ali pravnim osebam, domnevno povezanim s to družbo, med katerimi naj bi bile po navedbah Sveta Evropske unije družba HTTS in dve drugi pomorski družbi, Hafize Darya Shipping Lines (v nadaljevanju: HDSL) in Safiran Pyam Darya Shipping Lines (v nadaljevanju: SAPID).

3 Do prvotne uvrstitve imena družbe HTTS na seznam oseb, subjektov in organov, proti katerim so bili uvedeni omejevalni ukrepi iz Priloge V k Uredbi Sveta (ES) št. 423/2007 z dne 19. aprila 2007 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL 2007, L 103, str. 1), je prišlo 26. julija 2010 zaradi začetka veljavnosti Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 668/2010 z dne 26. julija 2010 o izvajanju člena 7(2) Uredbe (ES) št. 423/2007 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL 2010, L 195, str. 25). Ta uvrstitev ni bila predmet ničnostne tožbe. Uvrstitev imena družbe HTTS na seznam oseb, subjektov in organov, proti katerim so bili uvedeni omejevalni ukrepi iz Priloge VIII k Uredbi Sveta (ES) št. 961/2010 z dne 25. oktobra 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe št. 423/2007 (UL 2010, L 281, str. 1), do katere je prišlo nekaj mesecev pozneje z navedeno uredbo, pa je družba HTTS izpodbijala in jo je Splošno sodišče nato razglasilo za nično, pri čemer je razsodilo, da pravno ni bila dovolj utemeljena (glej točko 5 spodaj).

4 V Uredbi št. 668/2010 je bil razlog za uvrstitev imena družbe HTTS v bistvu, da „[p]osluje v imenu HDSL v Evropi“. V Uredbi št. 961/2010 je bil razlog, da „[j]e pod nadzorom družbe IRISL in/ali deluje v njenem imenu“.

5 Splošno sodišče je s sodbo z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet (T-562/10, EU:T:2011:716), razglasilo Uredbo št. 961/2010 za nično v delu, v katerem se nanaša na to družbo, vendar z učinkom od 7. februarja 2012, da bi lahko Svet v vmesnem času dopolnil obrazložitev ponovne uvrstitve imena družbe HTTS. V zvezi s tem je Splošno sodišče namreč menilo, da bi lahko razglasitev ničnosti Uredbe št. 961/2010 s takojšnjim učinkom resno in nepopravljivo škodila učinkovitosti omejevalnih ukrepov, sprejetih s to uredbo proti Islamski republiki Iran, ker „ni mogoče izključiti, da bi se ob vsebinski presoji naložitev omejevalnih ukrepov kljub vsemu izkazala za upravičeno“ (sodba z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet, T-562/10, EU:T:2011:716, točki 41 in 42).

6 Po izdaji sodbe z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet (T-562/10, EU:T:2011:716) je Svet ime tožeče stranke tudi pozneje uvrstil na seznama, čemur je vsakokrat ugovarjala, nato pa je Splošno sodišče ti uvrstitvi vsakič razglasilo za nični v sodbah z dne 12. junija 2013, HTTS/Svet (T-128/12 in T-182/12, neobjavljena, EU:T:2013:312), in z dne 18. septembra 2015, HTTS in Bateni/Svet (T-45/14, neobjavljena, EU:T:2015:650).

7 Poleg tega je treba na tej stopnji spomniti, da je Splošno sodišče s sodbo z dne 16. septembra 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines in drugi/Svet (T-489/10, EU:T:2013:453), za nično razglasilo tudi uvrstitev imena družbe IRISL in drugih pomorskih družb, med katerimi sta HDSL in SAPID, na sezname, ki se nanje nanašajo, ker z argumenti, ki jih je navedel Svet, ni bila upravičena uvrstitev

imena družbe IRISL na seznam ter zato tudi ni bilo mogoče upravičiti sprejetja in ohranitve omejevalnih ukrepov, ki so se nanašali na druge pomorske družbe, uvrščene na sezname zaradi njihovih povezav z družbo IRISL.

8 Tožeča stranka je z dopisom z dne 23. julija 2015 na Svet naslovila zahtevek za povračilo škode, ki naj bi jo utrpela zaradi prvotne uvrstitve in poznejših uvrstitev svojega imena na seznam oseb, povezanih z dejavnostmi družbe IRISL.

9 V tem zahtevku za povračilo škode je tožeča stranka uveljavljala svojo pravico do nadomestila premoženjske in nepremoženjske škode, za katero je menila, da jo je utrpela zaradi uvrstitev, določenih z Uredbama št. 668/2010 in 961/2010, ki sta predmet tega spora, in tudi škode, nastale zaradi poznejših uvrstitev in ponovnih uvrstitev (glej točko 6 zgoraj). Skupni znesek tako zatrjevane premoženjske škode za obdobje med 26. julijem 2010 in 18. septembrom 2015 naj bi torej znašal 11.928.939 EUR, znesek nepremoženjske škode pa 250.000 EUR.

10 Svet je z dopisom z dne 16. oktobra 2015 zavrnil ta zahtevek.

II. Postopek in predlogi strank

11 Tožeča stranka je 25. novembra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

12 Evropska komisija je 5. aprila 2016 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog za intervencijo v podporo predlogom Sveta. Predsednik sedmega senata je z odločbo z dne 13. maja 2016 v skladu s členom 144(4) Poslovnika Splošnega sodišča ugodil temu predlogu.

13 Strankam je bilo 30. avgusta 2016 vročeno obvestilo o koncu pisnega dela postopka. Nobena od strank v roku treh tednov od vročitve tega obvestila, določenem s členom 106(2) Poslovnika, ni predlagala, naj se opravi obravnava.

14 S sklepom predsednika Splošnega sodišča z dne 5. oktobra 2016 je bila ta zadeva dodeljena novemu sodniku poročevalcu, ki zaseda v tretjem senatu.

15 Sodišče je 30. maja 2017 razglasilo sodbo Safa Nicu Sepahan/Svet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), s katero je zavrnilo pritožbo in nasprotno pritožbo zoper sodbo z dne 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Svet (T-384/11, EU:T:2014:986).

16 Splošno sodišče je menilo, da je na podlagi listin iz spisa v zadevi dejansko stanje dovolj razjasnjeno, in ker ni bil podan predlog strank v tem smislu (glej točko 13 zgoraj), je s sklepom z dne 8. junija 2017, ki je bil strankam vročen naslednji dan, v skladu s členom 106(3) Poslovnika odločilo, da bo odločilo brez ustnega dela postopka.

17 Vendar je tožeča stranka 12. junija 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog, naj se opravi obravnava, zlasti zaradi razglasitve sodbe z dne 30. maja 2017, Safa Nicu Sepahan/Svet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), in Splošnemu sodišču predlagala, naj v okviru ukrepa procesnega vodstva zasliši njenega direktorja in edinega družbenika N. Batenija, in sicer predvsem glede obsega domnevno utrpele premoženjske in nepremoženjske škode.

18 Prvič, Splošno sodišče je s sklepom z dne 20. junija 2017 potrdilo svoj sklep z dne 8. junija 2017 (glej točko 16 zgoraj). Splošno sodišče je namreč v zvezi s predlogom tožeče stranke, naj se opravi obravnava, po eni strani menilo, da je bil ta predlog vložen zunaj določenega roka (glej točko 13 zgoraj), po drugi strani pa je ugotovilo, da ni novih elementov, ki bi lahko glede na okoliščine primera upravičili izvedbo take obravnave. S sodbo z dne 30. maja 2017, Safa Nicu Sepahan/Svet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), na katero se sklicuje tožeča stranka v podporo svojemu

predlogu, naj se opravi obravnava, je bila zgolj potrjena sodba z dne 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Svet (T-384/11, EU:T:2014:986), zaradi česar ta sodba ne more upravičiti odprtja ustnega dela postopka. Drugič, Splošno sodišče ni ugodilo predlogu za ukrep procesnega vodstva v zvezi z zaslišanjem N. Batenija, ker je menilo, da je v zadevi dejansko stanje dovolj razjasnjeno na podlagi listin iz spisa in upoštevne sodne prakse s področja ocene škode, ki izvira iz nezakonitega omejevalnega ukrepa (glej tudi točko 93 spodaj).

19 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– Svetu naloži, naj ji izplača odškodnino v višini 2.513.221,50 EUR za premoženjsko in nepremoženjsko škodo, ki jo je utrpela zaradi uvrstitve svojega imena na seznama oseb, subjektov in organov iz Priloge V k Uredbi št. 423/2007 in Priloge VIII k Uredbi št. 961/2010 (v nadaljevanju: sporna seznama);

– Svetu naloži plačilo zamudnih obresti po obrestni meri, ki jo Evropska centralna banka (ECB) uporablja za glavne operacije refinanciranja, zvišani za 2 odstotni točki, od 17. oktobra 2015;

– Svetu naloži plačilo stroškov.

20 Svet ob intervenciji Komisije Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrže kot delno nedopustno, v vsakem primeru pa kot popolnoma neutemeljeno;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

III. Pravo

A. Predmet tožbe

21 Glede predmeta tožbe je treba najprej navesti, da tožeča stranka v bistvu trdi, da zahteva „najprej“ zgolj povračilo utrpele škode od 26. julija 2010, ker je bilo njeno ime z Uredbo št. 668/2010 uvrščeno na seznam oseb, subjektov in organov iz Priloge V k Uredbi št. 423/2007, ter od 25. oktobra 2010, ker je bilo njeno ime z Uredbo št. 961/2010 uvrščeno na seznam oseb, subjektov in organov iz Priloge VIII k Uredbi št. 961/2010 (glej točko 5 zgoraj).

22 Tako naj bi *ratione temporis* škoda, katere povračilo zahteva tožeča stranka – to je škoda, nastala zaradi dveh zgoraj navedenih uvrstitev – nastala v obdobju med 26. julijem 2010, datumom prvotne uvrstitve imena tožeče stranke na seznam pravnih oseb, povezanih z družbo IRISL, in 23. januarjem 2012, datumom sprejetja Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 54/2012 z dne 23. januarja 2012 o izvajanju Uredbe (EU) št. 961/2010 (UL 2012, L 19, str. 1). S tem dnem namreč uvrstitev imena tožeče stranke, določena z Uredbo št. 961/2010, ni več povzročala pravnih učinkov.

B. Ugovor nedopustnosti zaradi zastaranja odškodninske tožbe tožeče stranke

23 Člen 46 Statuta Sodišča Evropske unije, ki se uporablja v postopku pred Splošnim sodiščem v skladu s členom 53 navedenega statuta, določa:

„Tožbe proti Uniji v zadevah, ki izhajajo iz nepogodbene odgovornosti, zastarajo po petih letih od nastanka kršitve. Zastaralni rok se prekine, če se pri Sodišču vloži tožba ali če je oškodovanec predhodno naslovil svojo zahtevo na pristojno institucijo Unije. V tem primeru je treba postopek

sprožiti v dvomesečnem roku, predvidenem v členu 263 Pogodbe o delovanju Evropske unije; kjer je to primerno, se uporabljajo določbe drugega odstavka člena 265 Pogodbe o delovanju Evropske unije […]“.

24 Svet se je, ne da bi formalno z ločenim aktom uveljavljal ugovor nedopustnosti, v dupliki skliceval na nedopustnost tožbe zaradi poteka zastaralnega roka iz člena 46 Statuta Sodišča Evropske unije. V zvezi s tem trdi, da tožba, vložena 25. novembra 2015, temelji na aktih, ki sta bila sprejeta več kot pet let pred tem, in sicer Uredba št. 668/2010 26. julija 2010 in Uredba št. 961/2010 25. oktobra 2010.

25 Vsekakor Svet meni, da je tožba delno nedopustna zaradi zastaranja pravice tožeče stranke vložiti odškodninsko tožbo v delu, ki se nanaša na škodo, ki jo je domnevno utrpela pred 25. novembrom 2010, to je pet let pred vložitvijo tožbe, ki jo je namreč 25. novembra 2015 vložila v sodnem tajništvu Splošnega sodišča.

26 V okoliščinah obravnavanega primera Splošno sodišče meni, da je treba zaradi ekonomičnosti postopka in v interesu dobrega vodenja sodnih postopkov najprej preučiti vprašanja, ki se nanašajo na vsebinsko presojo spora, ne da bi se na tej stopnji izreklo o ugovoru nedopustnosti zaradi zastaranja tožbe (glej v tem smislu sodbo z dne 30. marca 2006, Yedaş Tarim ve Otomotiv Sanayi ve Ticaret/Svet in Komisija, T-367/03, EU:T:2006:96, točka 30 in navedena sodna praksa).

C. Vsebinska presoja

27 Najprej, tožeča stranka v zvezi z nezakonitostjo ravnanja, ki ga želi pripisati Evropski uniji in ki bi pomenilo temelj za morebitni nastanek njene nepogodbene odgovornosti, iz tega naslova uveljavlja dva tožbena razloga, od katerih se prvi nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve, drugi pa na kršitev materialnih pogojev, ki utemeljujejo njeno uvrstitev na sporna seznama.

28 Pred preučitvijo teh dveh razlogov pa je treba uvodoma opozoriti na merila, razvita v sodni praksi, ki se v okviru odškodninske tožbe nanašajo na presojo pogoja, povezanega z nezakonitostjo ravnanja, očitanega zadevni instituciji.

1. Uvodne ugotovitve o merilih sodne prakse za presojo nezakonitosti v okviru odškodninskega zahtevka

29 Iz ustaljene sodne prakse je razvidno, da v okviru na primer tožbe za razglasitev ničnosti ugotovitev nezakonitosti pravnega akta Unije ni dovolj – pa naj bo to še tako obžalovanja vredno – da bi se štelo, da zato avtomatično pride do nepogodbene odgovornosti Unije, povezane z nezakonitostjo ravnanja ene od njenih institucij. Da bi se štelo, da je izpolnjen ta pogoj, je s sodno prakso namreč zahtevano, da tožeča stranka dokaže, prvič, da zadevna institucija ni zgolj ravnala nezakonito, ampak je dovolj resno kršila pravno pravilo, katerega namen je podelitev pravic posameznikom (glej sodbo z dne 4. julija 2000, Bergaderm in Goupil/Komisija, C-352/98 P, EU:C:2000:361, točka 42 in navedena sodna praksa). Nato mora tožeča stranka dokazati tudi obstoj dveh drugih pogojev, potrebnih za nastanek nepogodbene odgovornosti Unije, in sicer obstoj resnične škode ter neposredno vzročno zvezo med to škodo in zadevno nezakonitostjo.

30 Sodišče je predvsem v zvezi z omejevalnimi ukrepi v sodbi z dne 30. maja 2017, Safa Nicu Sepahan/Svet (C-45/15 P, EU:C:2017:402, točka 62) – poleg tega na podlagi svoje ustaljene sodne prakse – pojasnilo, da „mora stranka, ki uveljavlja nepogodbeno odgovornost Unije, predložiti prepričljive dokaze za obstoj in obseg škode, ki jo uveljavlja […], ter za obstoj dovolj neposredne vzročne zveze med ravnanjem zadevne institucije in zatrjevano škodo“.

31 Poleg tega je – prav tako v skladu z ustaljeno sodno prakso – dokaz dovolj resne nezakonitosti zlasti na področju omejevalnih ukrepov namenjen temu, da naloge, ki jo mora zadevna institucija izpolniti v splošnem interesu Unije in njenih držav članic, ne ovira tveganje, da bo ta institucija nazadnje pozvana k povrnitvi škode, ki bi jo lahko utrpele osebe, na katere bi se lahko nanašali njeni akti, pri čemer pa ti posamezniki ne smejo nositi premoženjskega ali nepremoženjskega bremena očitnih in neopravičljivih kršitev obveznosti zadevne institucije (glej v tem smislu sodbe z dne 11. julija 2007, Schneider Electric/Komisija, T-351/03, EU:T:2007:212, točka 125; z dne 23. novembra 2011, Sison/Svet, T-341/07, EU:T:2011:687, točka 34, in z dne 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Svet, T-384/11, EU:T:2014:986, točka 51).

32 Splošno sodišče meni, da je po teh uvodnih ugotovitvah smiselno najprej preučiti drugi tožbeni razlog tožeče stranke in nato prvega.

2. Drugi tožbeni razlog: kršitev materialnih pogojev za uvrstitev na seznama

a) Trditve strank

33 Tožeča stranka trdi, prvič, da Svet ni dovolj, s konkretnimi dejstvi, utemeljil uvrstitev na sporna seznama. Poleg tega poudarja, da je Splošno sodišče v sodbi z dne 12. junija 2013, HTTS/Svet (T-128/12 in T-182/12, neobjavljena, EU:T:2013:312) (glej točko 6 zgoraj), razsodilo, da Uredba Sveta št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 961/2010 (UL 2012, L 88, str. 1) vsebuje očitno napako pri presoji, saj Svet ni dokazal, da je tožeča stranka dejansko pod nadzorom družbe IRISL.

34 Tako tožeča stranka, ki se sklicuje predvsem na sodbo z dne 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Svet (T-384/11, EU:T:2014:986), najprej trdi, da Svet ni imel nobene diskrecijske pravice glede svoje dolžnosti, da dokaže utemeljenost spornih omejevalnih ukrepov, pri čemer ta dolžnost izhaja iz obveznosti, ki mu nalaga spoštovanje temeljnih pravic, zlasti pravice do učinkovitega sodnega varstva.

35 Vsekakor naj dokazov in informacij, ki jih je naknadno priskrbel Svet, na tej stopnji ne bi bilo mogoče upoštevati in zato tega, da je Svet kršil svojo obveznost dokazati utemeljenost spornih uvrstitev ob njihovem sprejetju, ne bi bilo mogoče sanirati retroaktivno.

36 Poleg tega naj bi Splošno sodišče v točki 55 sodbe z dne 12. junija 2013, HTTS/Svet (T-128/12 in T-182/12, neobjavljena, EU:T:2013:312) (glej točko 6 zgoraj) ugotovilo, da je Svet priznal, da ob sprejetju Uredbe št. 961/2010 še ni imel na voljo ne upoštevnih elementov, ki jih je navedel v nadaljevanju, ne elementov, ki jih je predložila Zvezna republika Nemčija kot intervenientka v postopku, v katerem je bila izdana ta sodba. Poročila skupin strokovnjakov Organizacije združenih narodov (OZN) iz let 2012 in 2013, na katera se je v tisti zadevi skliceval Svet, naj bi prav tako izvirala iz časa po sprejetju navedene uredbe.

37 Podredno tožeča stranka navaja še, da elementi, ki jih je Svet naknadno predložil v zadevi T-182/12, HTTS/Svet (glej točko 6 zgoraj), prav tako ne bi mogli upravičiti uvrstitve na sporna seznama. Vsekakor naj s temi dokumenti ne bi bilo mogoče dokazati, da je bila tožeča stranka dejansko „v lasti oziroma pod nadzorom“ družbe IRISL. Ti dokumenti naj bi zgolj kazali, da je tožeča stranka opravljala dejavnost pomorskega agenta za račun družb SAPID in HDSL.

38 Drugič, tožeča stranka se sklicuje na sodbo z dne 16. septembra 2013, Islamic Republic of Iran Shipping Lines in drugi/Svet (T-489/10, EU:T:2013:453) (glej točko 7 zgoraj), in trdi, da iz te sodbe izhaja, da obstoj povezave med njo na eni strani ter družbo IRISL, SAPID ali HDSL na drugi strani ne

more upravičiti uvrstitve na sporna seznama. V navedeni sodbi naj bi Splošno sodišče namreč natančno ugotovilo, da Svet ni dokazal, da je družba IRISL neposredno vpletena v dejavnosti širjenja jedrskega orožja.

39 Tožeča stranka zaradi vseh teh razlogov sklepa, da je Svet kršil jasne in natančne pravne določbe, ki ne povzročajo težav pri uporabi ali razlagi in ne spadajo v posebej zapleten položaj. Svet naj bi tako kršil obveznosti, ki jih ima na podlagi meril iz ustaljene sodne prakse sodišč Unije običajno skrbna in vestna uprava, kot na primer v sodbah z dne 23. novembra 2011, Sison/Svet (T-341/07, EU:T:2011:687, točki 36 in 37), z dne 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Svet (T-384/11, EU:T:2014:986, točka 53), in z dne 18. februarja 2016, Jannatian/Svet (T-328/14, neobjavljena, EU:T:2016:86, točka 44).

40 Svet pa se najprej v dupliki sklicuje na to, da je očitek kršitve obveznosti predložitve dokazov v podporo razlogom za uvrstitev na sporna seznama prepozen, ker naj bi šlo za nov razlog, ki ga je tožeča stranka uveljavljala šele v fazi replike.

41 Svet glede vsebinske presoje ob intervenciji Komisije, ki se navezuje na njegova stališča, trdi, da ni storil dovolj resne nezakonitosti, in oporeka vsem trditvam tožeče stranke.

b) Presoja Splošnega sodišča

42 Spomniti je treba, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso odškodninska tožba, ki temelji na členu 340, drugi odstavek, PDEU, samostojno pravno sredstvo, ki se od ničnostne tožbe razlikuje po tem, da njen cilj ni odprava določenega pravnega akta, ampak odškodnina za škodo, ki jo je tretji osebi povzročila institucija (sodbi z dne 2. decembra 1971, Zuckerfabrik Schöppenstedt/Svet, 5/71, EU:C:1971:116, točka 3, in z dne 18. septembra 2014, Georgias in drugi/Svet in Komisija, T-168/12, EU:T:2014:781, točka 32).

43 Poleg tega ni sporno, da člen 215 PDEU, ki v tej pogodbi pomeni pravno podlago, ki Svetu omogoča sprejetje omejevalnih ukrepov proti fizičnim ali pravnim osebam, vzpostavlja povezovalno določbo med cilji Pogodbe EU na področju skupne zunanje in varnostne politike (SZVP), ki si jih prizadevajo doseči Unija in države članice (glej zlasti člen 24(3) PEU, v skladu s katerim države članice dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Unije v duhu lojalnosti in medsebojne solidarnosti ter upoštevajo delovanje Unije na tem področju), na eni strani ter delovanjem Unije, ki obsega sprejetje ekonomskih ali omejevalnih ukrepov, ki spadajo v okvir Pogodbe DEU in ki so nujni za doseganje navedenih ciljev, na drugi strani (glej v tem smislu sodbo z dne 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, točka 89 in navedena sodna praksa).

44 V tem okviru posamični omejevalni ukrep – kot je zamrznitev sredstev – katerega predmet je lahko nedržavni subjekt, sam po sebi ni avtonomno ravnanje Sveta, ki ima v odnosu do tega subjekta naravo kazenske ali upravne sankcije, ampak ukrep, ki je potreben v smislu člena 215(2) PDEU za izvajanje te posebne politike, katere namen je Uniji omogočiti postopno doseganje konkretnega rezultata, ki ga želi doseči na področju mednarodnih odnosov, to je v obravnavani zadevi odprave dejavnosti širjenja jedrskega orožja Islamske republike Iran.

45 Poleg tega je treba poudariti, da so v skladu s prav tako ustaljeno sodno prakso s širšim ciljem ohranjanja miru in mednarodne varnosti v skladu s cilji zunanjega delovanja Unije iz člena 21 PEU utemeljene negativne, celo zelo negativne posledice, ki za nekatere gospodarske subjekte izhajajo iz sklepov o izvajanju aktov, ki jih je sprejela Unija za uresničevanje tega temeljnega cilja (glej v tem smislu sodbo z dne 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, točka 150 in navedena sodna praksa).

46 Tako mora Splošno sodišče, kadar mu gospodarski subjekt predloži odškodninsko tožbo, pri presoji ravnanja zadevne institucije prav tako – zlasti glede na določbe člena 215(2) PDEU – upoštevati ta temeljni cilj zunanje politike Unije, razen če lahko ta subjekt dokaže, da Svet očitno in neopravičljivo ni izpolnil svojih obveznosti ali je na enak način kršil temeljno pravico, ki jo priznava Unija.

47 V teh okoliščinah in zlasti ob upoštevanju postopnega povečanja intenzivnosti omejevalnih ukrepov v obdobju dejanskega stanja, ki je predmet obravnavane tožbe, te omejevalne ukrepe pa je Svet sprejel kot odgovor na dejavnost širjenja jedrskega orožja Islamske republike Iran, se za vpletanje v gospodarsko dejavnost družbe HTTS in v svobodo njenega upravljanja z lastnimi finančnimi viri, pri čemer to vpletanje izvira iz zamrznitve njenih sredstev, naložene z zadevnim omejevalnim ukrepom, ne more šteti, da avtomatsko pomeni temelj nastanka nepogodbene obveznosti Unije. Poleg tega je v skladu z merili iz sodne prakse, ki izhaja iz sodbe z dne 4. julija 2000, Bergaderm in Goupil/Komisija (C-352/98 P, EU:C:2000:361, točka 42 in navedena sodna praksa) (glej točko 29 zgoraj), zahtevano, da sodišče, ki odloča o nepogodbeni odgovornosti, v obravnavani zadevi lahko ugotovi obstoj očitnih in neopravičljivih kršitev ali očitnih napak pri presoji na strani zadevne institucije, ki se nanašajo na zatrjevane povezave med zadevno osebo in drugimi zadevnimi družbami, kot je zlasti družba IRISL.

48 Dalje, morebitna razglasitev za ničen enega ali več aktov Sveta, iz katerih izvira škoda, ki jo zatrjuje tožeča stranka – tudi če bi se za tako ničnost odločilo s sodbo Splošnega sodišča, razglašeno pred vložitvijo odškodninske tožbe – ne pomeni neovrgljivega dokaza za dovolj resno kršitev s strani te institucije, ki bi *ipso jure* omogočala ugotovitev odgovornosti Unije.

49 Poleg tega je treba navesti, da je mogoče tožbo zaradi nepogodbene odgovornosti – drugače kot ničnostno tožbo – vložiti v roku petih let od nastanka dogodka, zaradi katerega je prišlo do zadevne škode. Zato se sme institucija, katere nepogodbena odgovornost se zatrjuje, da bi se razbremenila, načeloma sklicevati na vse upoštevne okoliščine, ki so se zgodile v zgoraj navedenem roku pred vložitvijo odškodninske tožbe proti njej, tako kot lahko tožeča stranka dokazuje obseg in višino škode z navajanjem dokazov, nastalih po njenem nastanku.

50 V zvezi z možnostjo, da se institucija z namenom razbremenitve sklicuje na vse upoštevne okoliščine, nastale, preden je bila proti njej vložena odškodninska tožba, je treba pojasniti, da je ta možnost potrebna, da pristojno sodišče ob upoštevanju načela kontradiktornosti ugotovi upoštevnost in pomen dejstev, ki jih zatrjujejo zadevne stranke, tako da bo lahko razsodilo o morebitni nepogodbeni odgovornosti Unije. Taka možnost je še posebej upravičena na področju delovanja Unije, kot je SZVP, za katero zaradi narave njenih ciljev in vsebin veljajo pravila in postopki, ki so posebej določeni s Pogodbama (glej člen 24(1), drugi pododstavek, PEU) in katerih namen je med drugim, da glede na okoliščine primera upoštevajo časovni razvoj dejanskega in pravnega položaja, ki je predmet mednarodnega delovanja Unije.

51 Če bi v tem smislu šteli, da so elementi, ki jih predloži zadevna institucija v okviru odškodninske tožbe – kadar je ta na podlagi sklepa, sprejetega v skladu z naslovom V, poglavje 2, Pogodbe EU, v skladu s členom 215(2) PDEU sprejela zadevni ukrep zamrznitve sredstev – neupoštevni, bi to močno oviralo učinkovito izvajanje pristojnosti, ki so na področju SZVP s Pogodbama dane institucijam Unije s tem, da je v podporo izvajanju te politike določeno, da te institucije sprejmejo potrebne omejevalne ukrepe.

52 Po teh izhodiščih je treba v obravnavani zadevi najprej opozoriti, da je Splošno sodišče v točkah 41 in 42 sodbe z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet (T-562/10, EU:T:2011:716) menilo, da bi razglasitev ničnosti Uredbe št. 961/2010 s takojšnim učinkom lahko resno in nepopravljivo škodila učinkovitosti omejevalnih ukrepov, ki so bili s to uredbo uvedeni proti Islamski republiki Iran, ker „ni mogoče izključiti, da bi se ob vsebinski presoji naložitev omejevalnih ukrepov kljub vsemu izkazala za upravičeno“.

53 Tako v okviru obravnavane odškodninske tožbe Splošno sodišče ne more spregledati upoštevnih razlogov in dokazov, ki jih je v razbremenitev odgovornosti navedel Svet, da bi dokazal, da ni izpolnjen pogoj nastanka nepogodbene odgovornosti Unije.

54 Dalje, v zvezi s prvim očitkom tožeče stranke, ki se nanaša na dovolj resno kršitev materialnih pogojev, ki omogočajo, da se utemelji uvrstitev njenega imena na sporna seznama, in sicer zaradi neposredne povezave med njeno gospodarsko dejavnostjo in dejavnostjo družbe IRISL (glej točko 4 zgoraj), je treba najprej navesti, da navedba Sveta, da je bila ta trditev uveljavljana prepozno (glej točko 40 zgoraj), ni upoštevna, saj je tožeča stranka od vložitve svoje odškodninske tožbe svoje odškodninske zahtevke utemeljevala med drugim s to trditvijo, ki torej pomeni logično nadaljevanje tu presojanega razloga.

55 Nato glede nasprotovanja tožeče stranke temu, da se zanjo šteje, da je družba „v lasti oziroma pod nadzorom drugega subjekta“, saj naj, kot trdi, ne bi bila v lasti ali pod nadzorom družbe IRISL, zadostuje navesti, da ta pojem v obravnavani zadevi nima istega obsega kot na splošno pojem, ki se uporablja v pravu družb, kadar gre za ugotavljanje poslovne odgovornosti družbe, ki je glede odločanja pravno pod nadzorom drugega gospodarskega subjekta.

56 Pri presoji zakonitosti omejevalnega ukrepa se ta pojem namreč nanaša na položaj, v katerem lahko fizična ali pravna oseba, vpletena v dejavnost širjenja jedrskega orožja zadevne države, vpliva na poslovne izbire drugega podjetja, s katerim ima poslovne odnose, in to tudi v primeru, če med tema gospodarskima subjektoma ni nikakršne pravne ali lastniške povezave ali udeležbe v kapitalu.

57 Poleg tega je Sodišče v zvezi s tem izrecno razsodilo, da mora Svet pojem subjekta „v lasti oziroma pod nadzorom“ presojati od primera do primera, zlasti glede na stopnjo zadevnega lastništva ali intenzivnost nadzora, pri čemer ima ta institucija v zvezi s tem določeno diskrecijsko pravico (sodbi z dne 12. junija 2013, HTTS/Svet, T-128/12 in T-182/12, neobjavljena, EU:T:2013:312, točka 48, in z dne 6. septembra 2013, Bateni/Svet, T-42/12 in T-181/12, neobjavljena, EU:T:2013:409, točka 45; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 13. marca 2012, Melli Bank/Svet, C-380/09 P, EU:C:2012:137, točke od 40 do 42).

58 Informacije in dokazi, na katere se v obravnavani zadevi sklicuje Svet, pomenijo upoštevne, dovolj natančne in skladne indice, na podlagi katerih je v okviru te odškodninske tožbe mogoče sklepati, da je vsaj verjetno, da je bila družba HTTS „pod nadzorom in/ali je delovala za račun družbe IRISL“.

59 Tako na primer okoliščine – kot so dejavnost tožeče stranke kot pomorskega agenta za račun subjektov, tesno povezanih z družbo IRISL (od katerih so nekateri, in sicer družbi HDSL in SAPID, uporabljali plovila, ki jim jih je dala na voljo družba IRISL), finančna razmerja med tožečo stranko na eni strani ter družbama HDSL in SAPID na drugi, pa tudi med tožečo stranko in hčerinsko družbo družbe IRISL v Uniji, kar izhaja iz revizijskega poročila z dne 31. decembra 2010, to, da je imel direktor tožeče stranke, N. Bateni, prej funkcijo direktorja pravne službe družbe IRISL, in nazadnje, skupni naslov tožeče stranke in družbe IRISL Europe – pomenijo zbir upoštevnih in skladnih dejanskih indicev, ki jim poleg tega tožeča stranka ne oporeka, o obstoju tesnih povezav med njo in družbo IRISL. Poleg tega je, kot opozarja Svet, Splošno sodišče v sodbi z dne 12. junija 2013, HTTS/Svet (T-128/12 in T-182/12, neobjavljena, EU:T:2013:312, točka 56), poudarilo, da čeprav v okviru ničnostne tožbe, ki mu je predložena, ne more upoštevati informacij, ki jih je predložila Zvezna republika Nemčija in ki poleg tega potrjujejo del zgoraj navedenih indicev, ni mogoče izključiti, da bi te informacije lahko „zaradi svoje podrobnosti in upoštevnosti upravičevale uvrstitev [imena] tožeče stranke“ na sporna seznama.

60 Zato iz vseh dokazov in indicev, ki jih je v obravnavani zadevi predložil Svet, izhaja, da ta s tem, da je sprejel zadevni ukrep zamrznitve sredstev, ni storil očitnih in neopravičljivih kršitev ali očitnih napak pri presoji glede obsega poslovnih odnosov družbe HTTS z družbo IRISL in z dejavnostjo širjenja jedrskega orožja Islamske republike Iran prek te družbe, ki bi lahko upravičile – če bi bili izpolnjeni

drugi pogoji za nastanek odgovornosti Unije – povračilo škode, ki naj bi jo posledično utrpela družba HTTS (glej točko 59 zgoraj). Vsekakor tožeča stranka ni predložila dovolj konkretnih in upoštevnih dokazov, s katerimi bi bilo mogoče dokazati odgovornost Sveta za take hude in neopravičljive kršitve.

61 Iz tega je razvidno, da je treba prvi očitek o dovolj resni kršitvi materialnih pogojev za uvrstitev, ker naj Svet ne bi z zadostnimi dokazi dokazal, da je bila tožeča stranka pod nadzorom družbe IRISL, zavrniti.

62 V zvezi z drugim očitkom, ki se nanaša na neobstoj utemeljitve upravičenosti spornih uvrstitev družbe HTTS na sporna seznama, tokrat zaradi tega, ker je Splošno sodišče razglasilo za nično uvrstitev imena družbe IRISL in drugih pomorskih družb, med njimi HDSL in SAPID, je treba znova poudariti (glej točko 48 zgoraj), da razglasitev ničnosti slednjih uvrstitev sama po sebi ni dovolj za dokaz, da sta zgoraj navedeni uvrstitvi imena družbe HTTS na sporna seznama pomenili dovolj resno nezakonitost, da bi to lahko povzročilo tudi odgovornost Unije.

63 V zvezi s tem je treba spomniti, da ob uvrstitvi imena tožeče stranke na sporna seznama – najprej z Uredbo št. 668/2010 in nato z Uredbo št. 961/2010 – uvrstitve imen družb IRISL, HDSL in SAPID še niso bile razglašene za nične. Nato je treba predvsem ugotoviti, da Svet upravičeno trdi, da je v obravnavani zadevi uvrstitev imena družbe IRISL temeljila v bistvu na poročilu odbora za sankcije Varnostnega sveta Združenih narodov, s katerim so bile opredeljene tri očitne kršitve te družbe, s katerimi je bil kršen embargo na orožje, vzpostavljen z resolucijo 147(2007) Varnostnega sveta. Glede na sklepe iz tega poročila ugotovitve, da je bila družba IRISL vpletena v dejavnosti širjenja jedrskega orožja Islamske republike Iran, v okviru obravnavane odškodninske tožbe ni mogoče šteti za očitno napačno, čemur poleg tega tožeča stranka ne oporeka z upoštevno utemeljitvijo. Zato poznejša razglasitev ničnosti uvrstitve imen družb IRISL, SAPID in HDSL, na katero se zdaj tožeča stranka sklicuje, ne omogoča, da bi se štelo, da je Svet storil očitno napako pri presoji, ki je tako huda in neopravičljiva, da bi lahko pripeljala do nepogodbene odgovornosti Unije.

64 V teh okoliščinah zato Svetu na koncu ni mogoče očitati, da je s tem, da je sporni uvrstitvi tožeče stranke oprl na povezave med njo in družbo IRISL, storil nepravilnost, ki je v enakih okoliščinah ne bi storila običajno skrbna in vestna uprava, ki so ji s Pogodbama zaupane posebne pristojnosti, kot so pristojnosti, ki se nanašajo na sprejetje omejevalnih ukrepov, ki se štejejo za nujne v okviru delovanja Unije s ciljem zagotoviti ohranjanje miru in mednarodno varnost, ki ju lahko ogrozi dejavnost širjenja jedrskega orožja Islamske republike Iran (glej točko 44 zgoraj).

65 Iz tega izhaja, da ni mogoče pritrditi niti drugemu očitku, ki se nanaša na nezakonitost spornih uvrstitev zaradi *ex tunc* razglasitve ničnosti uvrstitve imen družb IRISL, HDSL in SAPID, tako da je treba drugi tožbeni razlog tožeče stranke zavrniti v celoti.

66 Glede na to je treba zdaj ob upoštevanju zgornjih preudarkov preučiti prvi tožbeni razlog tožeče stranke v podporo njenemu odškodninskemu zahtevku.

3. Prvi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

a) Trditve strank

67 Tožeča stranka se v dokaz, da zatrjevani neobstoj obrazložitve spornih uvrstitev pomeni dovolj resno kršitev pravnega pravila, katerega namen je podelitev pravic posameznikom, v podporo temu razlogu sklicuje predvsem na sodbo z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet (T-562/10, EU:T:2011:716), s katero je bila zaradi neobstoja obrazložitve za nično razglašena uvrstitev njenega imena na seznam iz Priloge VIII k Uredbi št. 961/2010 (glej točko 5 zgoraj). Tožeča stranka v bistvu poudarja, da je Splošno sodišče v tej sodbi še posebej poudarilo dejstvo, da je obveznost obrazložitve splošno načelo

prava Unije, od katerega so mogoča odstopanja zgolj iz nujnih razlogov. Zato bi morala biti obrazložitev uvrstitve njenega imena načeloma posredovana zadevni osebi hkrati z aktom, ki posega v njen položaj.

68 Poleg tega se tožeča stranka v repliki – in to prvič v podporo temu razlogu – sklicuje na to, da sta kršitev obveznosti obrazložitve ter dejstvo, da ji niso bili sporočeni posebni in konkretni razlogi za uvrstitev njenega imena na sporna seznama, v obravnavani zadevi prav tako škodovala njeni pravici do učinkovitega sodnega varstva. Svet naj bi tako kršil temeljno pravilo prava Unije, ki je namenjeno varstvu posameznikov in katerega nespoštovanje lahko pripelje do odgovornosti Unije.

69 V obravnavani zadevi naj bi bila obrazložitev toliko bolj nezadostna in naj bi zato pomenila hudo in neopravičljivo kršitev na strani Sveta, ker pred razglasitvijo sodbe z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet (T-562/10, EU:T:2011:716) ta institucija ni predložila nobenega dokaza, ki bi lahko podkrepil uvrstitev imena družbe HTTS v Prilogo VIII k Uredbi št. 961/2010. V zvezi s tem se tožeča stranka sklicuje zlasti na svoja dopisa z dne 10. in 13. septembra 2010, s katerima je Svetu predlagala, naj ponovno preuči odločitev o uvrstitvi njenega imena na sporna seznama, in mu v zvezi s tem predložila določene dokumente, kot na primer svoj dopis z dne 23. novembra 2010, v katerem je zahtevala vpogled v svoj spis.

70 Nazadnje, Svet naj bi kršil pravico tožeče stranke do učinkovitega sodnega varstva, saj je bila družba HTTS po vsaki sodbi, s katero je bila uvrstitev njenega imena na sporna seznama razglašena za ničnо, takoj ponovno uvrščena nanju zgolj na podlagi le malenkostno spremenjene obrazložitve v primerjavi s prvotno. Poleg tega naj bi ravnanje Sveta kazalo na odnos, ki ga je ta institucija ves čas imela do tožeče stranke.

71 Svet ob podpori Komisije oporeka tem trditvam.

b) Presoja Splošnega sodišča

72 Pred vsebinsko presojo različnih očitkov, povezanih s prvim tožbenim razlogom tožeče stranke, je treba s postopkovnega vidika preučiti ugovor nedopustnosti, ki ga Svet opira na to, da naj bi tožeča stranka šele v repliki navajala trditve, ki se nanašajo, prvič, na kršitev pravice do učinkovitega sodnega varstva in, drugič, na neobstoj dokazov, ki podpirajo utemeljenost spornih uvrstitev, tako da naj bi bile te trditve prepozne.

1) Prvič: prepozna trditev, da je bila kršena pravica do učinkovitega sodnega varstva

73 V zvezi s tem je treba najprej kot neupoštevnega zavrniti očitek tožeče stranke, da naj bi Svet avtomatično uvrstil njeno ime na sporna seznama kljub sodbama, s katerima je bila razglašena ničnost, z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet (T-562/10, EU:T:2011:716), in z dne 12. junija 2013, HTTS/Svet (T-128/12 in T-182/12, neobjavljena, EU:T:2013:312) (glej točko 70 zgoraj). Predmet tega spora, kot ga je časovno zamejila tožeča stranka sama, namreč ni zahtevek za povračilo škode, ki naj bi jo utrpela zaradi ponovne uvrstitve svojega imena na seznam po vsaki od teh sodb, ampak povrnitev škode, ki naj bi jo utrpela med 26. julijem 2010 in 23. januarjem 2012 (glej točko 22 zgoraj). Zato je v okviru tega spora ravnanje Sveta po 23. januarju 2012 povsem neupoštevno.

74 Glede prepoznega navajanja trditev, na kar se Svet sklicuje v zvezi z dopolnilnima trditvama tožeče stranke v repliki, je treba najprej poudariti, da je družba HTTS v tožbi jasno prikazala odnos med obveznostjo obrazložitve uvrstitve njenega imena na seznama oseb, povezanih z dejavnostjo družbe IRISL, in obveznostjo Sveta, da ji posreduje razloge za to uvrstitev (glej točko 67 zgoraj).

75 Na podlagi ustaljene sodne prakse načelo učinkovitega sodnega varstva pomeni, da institucija Unije, ki sprejme akt, s katerim so uvedeni omejevalni ukrepi zoper neko osebo ali nedržavni subjekt, posreduje, kolikor je mogoče, razloge, na katerih temelji ta akt, bodisi ob njegovem sprejetju bodisi vsaj kot le mogoče hitro po njegovem sprejetju, in to prav zato, da se tem osebam ali nedržavnim subjektom omogoči učinkovito sklicevanje na njihovo pravico do pravnega sredstva (sodbi z dne 16. novembra 2011, Bank Melli Iran/Svet, C-548/09 P, EU:C:2011:735, točka 47 in navedena sodna praksa, ter z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točka 100).

76 Namen obveznosti obrazložitve akta, ki posega v položaj, ki je nujno povezana z načelom spoštovanja pravice do obrambe, je namreč po eni strani dati zadevni osebi na voljo dovolj podatkov, da ugotovi, ali je akt dobro utemeljen in ali vsebuje morebitne napake, na podlagi katerih bi ta lahko izpodbijala njegovo veljavnost pred sodiščem Unije, in po drugi strani temu omogočiti čim popolnejše izvajanje nadzora nad zakonitostjo navedenega akta (sodbe z dne 15. novembra 2012, Svet/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, točka 49; z dne 18. februarja 2016, Svet/Bank Mellat, C-176/13 P, EU:C:2016:96, točka 74, in z dne 11. julija 2007, Sison/Svet, T-47/03, neobjavljena, EU:T:2007:207, točka 185).

77 Dalje, ker zadevna oseba nima pravice do zaslišanja pred sprejetjem prvotnega sklepa o zamrznitvi sredstev, sprejetega proti njej, je spoštovanje obveznosti obrazložitve še toliko pomembnejše, saj pomeni edino zagotovilo, ki zadevni osebi omogoča, da vsaj po sprejetju takega sklepa učinkovito uveljavi pravna sredstva, ki so ji na voljo za izpodbijanje zakonitosti navedenega sklepa (sodbe z dne 15. novembra 2012, Svet/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, točka 51; z dne 12. decembra 2006, Organizacija mudžahidov iranskega ljudstva/Svet, T-228/02, EU:T:2006:384, točka 140, in z dne 11. julija 2007, Sison/Svet, T-47/03, neobjavljena, EU:T:2007:207, točka 187).

78 Zlasti iz sodne prakse, navedene v točkah od 75 do 77 zgoraj, je tako razvidno, da je namen obveznosti obrazložitve in z njo povezane pravice zadevne osebe, da so ji posredovani posebni in konkretni razlogi za njeno uvrstitev na zadevne sezname, spoštovanje ne le pravice do obrambe, ampak tudi načela učinkovitega sodnega varstva.

79 Zato je treba v okviru tega odškodninskega postopka očitek kršitve pravice do učinkovitega sodnega varstva, ki ga je tožeča stranka navedla šele v repliki, šteti za nadaljevanje, v okviru postopka, prvega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve in pravice zadevne osebe, da so ji posredovani posebni in konkretni razlogi za njeno uvrstitev na zadevna seznama (glej točko 74 zgoraj). Zato tega očitka ni mogoče šteti za nov, prepozno uveljavljan razlog tožeče stranke.

2) Drugič: prepozna trditev, da Svet ni posredoval dokazov

80 Tožeča stranka očita Svetu, da ni predložil dokazov, ki bi podpirali razloge za njeno uvrstitev na sporna seznama. V zvezi s tem se sklicuje predvsem na svoj dopis z dne 23. novembra 2010 (glej točko 69 zgoraj). S temi trditvami tožeča stranka v bistvu zatrjuje, da je Svet kršil njeno pravico do vpogleda v spis.

81 Posebej glede tega vprašanja je treba spomniti, da je Splošno sodišče v točki 19 sodbe z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet (T-562/10, EU:T:2011:716), v okviru predstavitve dejanskega stanja opozorilo, da Svet pred vložitvijo tožbe v zadevi T-562/10 dejansko ni odgovoril na dopis tožeče stranke z dne 23. novembra 2010. V tej sodbi je Splošno sodišče nato vendarle omejilo svoj preizkus na edini razlog neobstoja obrazložitve, ne da bi torej upoštevalo drugi tožbeni razlog, ki se je nanašal na načine izvajanja pravice do vpogleda v spis.

82 Tožeča stranka pa v tožbi ni izpodbijala tega, da je Svet oporekal njeni zahtevi za vpogled v spis, tako da je treba ta očitek, čeprav je predstavljen pod krinko morebitne kršitve pravice do učinkovitega sodnega varstva, razglasiti za nedopusten v skladu s členom 84(1) Poslovnika, ker pomeni nov razlog, ki se ne opira na pravne ali dejanske okoliščine, ki bi postale očitne šele med postopkom.

83 Ker je ta procesni ugovor zavrnjen, je treba zdaj vsebinsko presoditi prvi tožbeni razlog tožeče stranke.

3) Utemeljenost prvega razloga

84 Trditve, ki jih stranke navajajo glede tega razloga, so bile povzete v točkah od 67 do 71 zgoraj, zato zadostuje spomniti, prvič, da je bil v Uredbi št. 668/2010 razlog za uvrstitev imena družbe HTTS v Prilogo V k Uredbi št. 423/2007 to, da tožeča stranka „[p]osluje v imenu HDSL v Evropi“, pri čemer je bila sama družba HDSL uvrščena na sporna seznama, ker „[p]osluje v imenu podjetja IRISL[, ker] pri operacijah z zabojniki uporablja plovila v lasti podjetja IRISL“. Nazadnje, v Uredbi št. 961/2010 je bil razlog za uvrstitev družbe HTTS v Prilogo VIII k navedeni uredbi, da „[j]e pod nadzorom družbe IRISL in/ali deluje v njenem imenu“ (glej točko 4 zgoraj).

85 Po navedbi teh razlogov za sporni uvrstitvi, kar zadeva kršitev obveznosti obrazložitve prvotne uvrstitve imena tožeče stranke na seznam v prilogi k Uredbi št. 668/2010, je treba najprej ugotoviti, da se tožeča stranka očitno opira na napačno razumevanje sodbe z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet (T-562/10, EU:T:2011:716). Ta sodba se namreč nanaša zgolj na veljavnost Uredbe št. 961/2010, s katero je ime tožeče stranke uvrščeno na seznam v prilogi k navedeni uredbi, pri čemer Splošno sodišče nikjer ni razsodilo, da njena prvotna uvrstitev z Uredbo št. 668/2010 ni bila dovolj obrazložena. V tem smislu zadostuje že zgolj besedilo razlogov navedene sodbe. Točka 39 te sodbe se glasi:

„V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je Svet kršil obveznost, določeno v členu 296, drugi odstavek, PDEU in členu 36(3) Uredbe št. 961/2010. Zato je prvi tožbeni razlog[, ki se nanaša na neobstoj obrazložitve te uredbe,] utemeljen in ga je treba sprejeti.“

86 Vsekakor mora tožeča stranka, ker ni izpodbijala Uredbe št. 668/2010 z ničnostno tožbo (glej točko 3 zgoraj), v okviru te odškodninske tožbe dokazati nezakonitost tega omejevalnega ukrepa kot pogoja, ki lahko Splošnemu sodišču omogoči – pod predpostavko, da so izpolnjeni drugi pogoji za nastanek odgovornosti Unije, kar pa ni dokazano – da Svetu naloži povračilo škode, ki jo zatrjuje tožeča stranka (glej točko 29 zgoraj). Iz tega, da se v tej zadevi tožeča stranka sklicuje na sodbo z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet (T-562/10, EU:T:2011:716) (glej točko 67 zgoraj), namreč ni mogoče sklepati, da je izpolnjen pogoj obstoja dovolj resne nezakonitosti v zvezi s prvotno uvrstitvijo imena tožeče stranke z Uredbo št. 668/2010, pri čemer je treba zakonitost tega akta, ker ni bila vložena ničnostna tožba, nasprotno, predpostavljati, dokler se ne dokaže nasprotno.

87 Dalje glede Uredbe št. 961/2010 ni sporno, da je Splošno sodišče s sodbo z dne 7. decembra 2011, HTTS/Svet (T-562/10, EU:T:2011:716), v zvezi s tožečo stranko ta akt razglasilo za ničen zaradi nezadostne obrazložitve njene uvrstitve na seznam v prilogi k navedeni uredbi.

88 Vendar je v obravnavani zadevi v zvezi z nastankom nepogodbene odgovornosti Unije, ki naj bi – glede na okoliščine primera – izhajala iz razglasitve ničnosti te uredbe, iz ustaljene sodne prakse razvidno, da nezadostna obrazložitev nekega akta načeloma ne more pripeljati do odgovornosti Unije (sodba z dne 11. julija 2007, Sison/Svet, T-47/03, neobjavljena, EU:T:2007:207, točka 238).

89 Glede na to je treba v okviru obravnavane odškodninske tožbe zakonitost zadevnega omejevalnega ukrepa vsekakor presojati tudi ob upoštevanju poznejših razlogov, ki jih je Svet navedel v svojem Sklepu 2012/35/SZVP z dne 23. januarja 2012 o spremembah Sklepa 2010/413/SZVP o omejevalnih

ukrepih proti Iranu (UL 2012, L 19, str. 22), s katerim je bila ohranjena uvrstitev imena tožeče stranke na seznam v prilogi k Sklepu Sveta 2010/413/SZVP z dne 26. julija 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Skupnega stališča 2007/140/SZVP (UL 2010, L 195, str. 39), iz tega razloga:

„Pod nadzorom in/ali zastopa podjetje IRISL. HTTS je registrirana na istem naslovu kot IRISL Europe GmbH v Hamburgu, njen direktor [N.] Ba[t]eni pa je bil prej zaposlen pri IRISL.“

90 Ti dopolnilni razlogi v okviru te tožbe za povračilo škode, ki naj bi jo tožeča stranka utrpela v obdobju med 26. julijem 2010 in 23. januarjem 2012, namreč po eni strani omogočajo tožeči stranki razumeti, zakaj je bilo njeno ime v tem obdobju uvrščeno na sporna seznama, in po drugi strani Splošnemu sodišču presoditi celoto vzrokov, iz katerih po navedbah strank izvira škoda, za katero tožeča stranka meni, da jo je utrpela v zgoraj navedenem obdobju.

91 Glede na zgornje ugotovitve je treba ta tožbeni razlog zavrniti v celoti.

92 Tožbo je treba torej zavrniti v celoti, ne da bi bilo treba preučiti, ali so izpolnjeni drugi pogoji za nastanek odgovornosti Unije, oziroma ne da bi se bilo treba izreči o ugovoru nedopustnosti zaradi zastaranja.

93 V teh okoliščinah ni treba ugoditi predlogu tožeče stranke za sprejetje ukrepa procesnega vodstva v zvezi z zaslišanjem njenega direktorja in edinega družbenika kot priče.

IV. Stroški

94 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

95 V skladu s členom 138(1) Poslovnika institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške.

96 Ker tožeča stranka ni uspela, se ji naloži, da poleg svojih stroškov v skladu s predlogi Sveta nosi tudi njegove stroške. Dalje, Komisija nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji senat)

razsodilo:

1. **Tožba se zavrne.**

2. **Družba HTTS Hanseatic Trade Trust & Shipping GmbH nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasil Svet Evropske unije.**

3. **Evropska komisija nosi svoje stroške.**

Frimodt Nielsen Forrester Perillo

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 13. decembra 2017.

Podpisi

Kazalo

I. Dejansko stanje in postopek 1

II. Postopek in predlogi strank 3

III. Pravo 4

A. Predmet tožbe 4

B. Ugovor nedopustnosti zaradi zastaranja odškodninske tožbe tožeče stranke 4

C. Vsebinska presoja 5

1. Uvodne ugotovitve o merilih sodne prakse za presojo nezakonitosti v okviru odškodninskega zahtevka 5

2. Drugi tožbeni razlog: kršitev materialnih pogojev za uvrstitev na seznama 6

a) Trditve strank 6

b) Presoja Splošnega sodišča 7

3. Prvi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve 10

a) Trditve strank 10

b) Presoja Splošnega sodišča 11

1) Prvič: prepozna trditev, da je bila kršena pravica do učinkovitega sodnega varstva ... 11

2) Drugič: prepozna trditev, da Svet ni posredoval dokazov 12

3) Utemeljenost prvega razloga 13

IV. Stroški 14